

*Pasvalio rajono savivaldybės
Visuomenės sveikatos biuras*

Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro 2020 metų veiklos ataskaita

Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras

Vytauto Didžiojo a. 6, Pasvalys, LT 39149

Tel. (8 451) 20130, (8 451) 20131

el. paštas vsbiuras@gmail.com

Pasvalio Visuomenės Sveikatos Biuras

www.pasvaliovsb.lt

Vadovo žodis

Pagrindiniai 2020 metų Pasvalio r. savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro veiklos rezultatai atsispindi Pasvalio r. sav. Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įvykdymo ataskaitoje (1 Priedas), kurioje išvardinti 41 suplanuotas kriterijus ir apskaičiuotas jų įvykdymo procentas pagal šiuos prioritetus: visuomenės psichikos sveikatos gerinimas, sveikos mitybos įgūdžių formavimas ir fizinio aktyvumo skatinimas, savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų administracinių gebėjimų stiprinimas, savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos viešinimas, informacija apie savivaldybės VSB dalyvavimą COVID-19 (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonių įgyvendinime (LR sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020-03-06 sprendimo Nr. V-380 1.2 p.).

Svarbiausi įvykiai.

Intensyviai teikta pagalba Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrai, vykdamas sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą: 24 budėjimai pamainomis po 8 val. Saločių pasienyje vykdamas Lietuvos Respublikos sienos apsaugos medicininę – karantininę bei nuo 2020 m. lapkričio iki gruodžio 31 d. vykdyti COVID-19 atvejų epidemiologiniai tyrimai.

Pasvalio r. sav. Visuomenės sveikatos biuras kartu su partneriais įgyvendino Pasvalio rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2020–2022 metų programos 2020 m. priemonių planą, Pasvalio rajono savižudybių prevencijos 2018–2020 metų programą.

Įgyvendinta „Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto“ rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programa. Ją baigė – 18 asmenų. 2020 m. vyko su fizine veikla susieti renginiai (104 renginiai – 2081 dalyvis).

Gyventojai, susidūrę su koronaviruso (COVID-19) situacijos sukeltu stresu, nerimu ir kitais psichologiniais sunkumais galėjo gauti nemokamą psichologų konsultaciją: 45-iesiems asmenims pravestos 179 individualios konsultacijos, o taip pat grupinės konsultacijos: „Emocijų atpažinimo ir psichologinės gerovės praktiniai užsiėmimai su psichologu“ bei teoriniai – praktiniai seminarai „Pažaboti stresą“ (11 grupių po 8 val. – 110 dalyvių).

Glaudžiai bendradarbiaujant su Pasvalio socialinių paslaugų centro padaliniu darbui su šeimomis, teiktos individualios kontaktinės bei nuotolinės priklausomybės konsultavimo paslaugos rizikingai ir žalingai alkoholį vartojantiems asmenims ir jų šeimų nariams. Konsultuota 290 asmenų. Iš jų pirminių – 116, antrinių – 174 atvejai. Konsultuota moterų – 200, moterų (amžiaus vidurkis 38–42 m.). Konsultuota vyrų – 90 (amžiaus vidurkis – 35-42 m.).

Dvejuose Pasvalio rajono įstaigose: Pasvalio Krašto muziejuje bei Grūžių vaikų globos namuose įgyvendinta Darbuotojų psichikos sveikatos kompetencijų didinimo programa (40 val.), kurioje dalyvavo iš viso 48 darbuotojai.

Buvo tęsiamas projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Pasvalio rajone“ įgyvendinimas. Projekto veiklose dalyvavo 98 unikalūs dalyviai. Parengti 24 internetiniai seminarai (vebinarai) fizinio aktyvumo skatinimo, regos stiprinimo, sveikos gyvensenos, pagarbos vyresniajam, tikslų išgryninimo ir kitomis jaunimui bei suaugusiems skirtomis temomis.

Organizuotos keturios aktyvios sveikatinimo išvykos-šiaurietiškojo ėjimo žygiai: sausio 27 d. Nemenčinėje pusiaūžiemio žygis „Pažadink barsuką“, kovo 11-ąją Kudirkos Naumiestyje žygis „Pasienio miesteliai“ pažymint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo trisdešimtmetį, liepos 24 d. šiaurietiškojo ėjimo žygis po Žagarės regioninį parką ir Mūšos Tyrelio pažintiniu taku, rugšėjo 26-27 d. Pasaulinei širdies dienai paminėti pėsčiųjų žygis maršrutu Klaipėda – Juodkrantė – Nida.

Lapkričio mėnesį organizuotas didelio aktyvumo sulaukęs žingsnių skaičiavimo konkursas „Rudens takais 2020“.

Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita už 2019 metus, pristatyta Savivaldybės tarybai ir patvirtinta 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-240 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2019 metų ataskaitos patvirtinimo“.

Bendradarbiaujant su Higienos institutu kovo–gegužės mėn. atliktas penktų, septintų ir devintų (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvensenos tyrimas. Balandžio – gegužės mėnesiais biuras kartu su Higienos instituto specialistais organizavo apklausą apie psichosocialinės rizikos vertinimo Lietuvoje ypatybes. Taip pat balandžio–gegužės mėnesiais organizuotas panašus tyrimas „Ergonominės rizikos vertinimo ypatybės įmonėse. 2020 metais buvo registruojami vaikai, įtariami sergant užkrečiamosiomis ligomis. Duomenys apie galimus užsikrėtimo atvejus kiekvieną mėnesį buvo registruojami užkrečiamųjų ligų ataskaitoje.

Siekiant išsiaiškinti Pasvalio rajono vaikų dantų būklę, atlikta Pasvalio rajono vaikų dantų būklės vertinimo analizė. Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras bendradarbiaudamas su visuomenės sveikatos biurais atliko suaugusiųjų ir pagyvenusių Lietuvos gyventojų žinių ir nuomonės apie fizinį aktyvumą apklausą, kuri buvo nacionalinio Lietuvos suaugusių ir pagyvenusių gyventojų faktinės mitybos, mitybos ir fizinio aktyvumo įpročių bei žinių apie mitybą ir fizinį aktyvumą tyrimo dalis. Iš viso buvo įvertintos 2910 respondentų žinios (nuomonė) apie fizinį aktyvumą. Šiame tyrime buvo apklausiami ir Pasvalio r. gyventojai nuo 19-75 m. amžiaus. Tyrimo rezultatai pristatyti visuomenei.

Bendradarbiaujant su Pasvalio rajono sav. Socialiniais partneriais ir bendruomenėmis organizuotos aktyvios veiklos: raumenų tempimo ir kvėpavimo treniruotės Namišiuose, Pušalote ir Pumpėnuose, funkcinės aerobikos treniruotės Joniškėlyje, bodyflex treniruotės Pušalote ir Joniškėlyje, mankštos šokant Valakėliuose, stuburo ir sąnarių ligų prevencijai skirtos mankštos Narteikiuose ir Tetirvinuose, bodyflex treniruotės Raubonyse neįvyko dėl karantino apribojimų. Be to, įvyko 14 meno terapinių ir kt. pobūdžio grupių užsiėmimų psichiatrijos dienos stacionare ir Socialinių paslaugų centre. Iš viso 23 tęstinės veiklos.

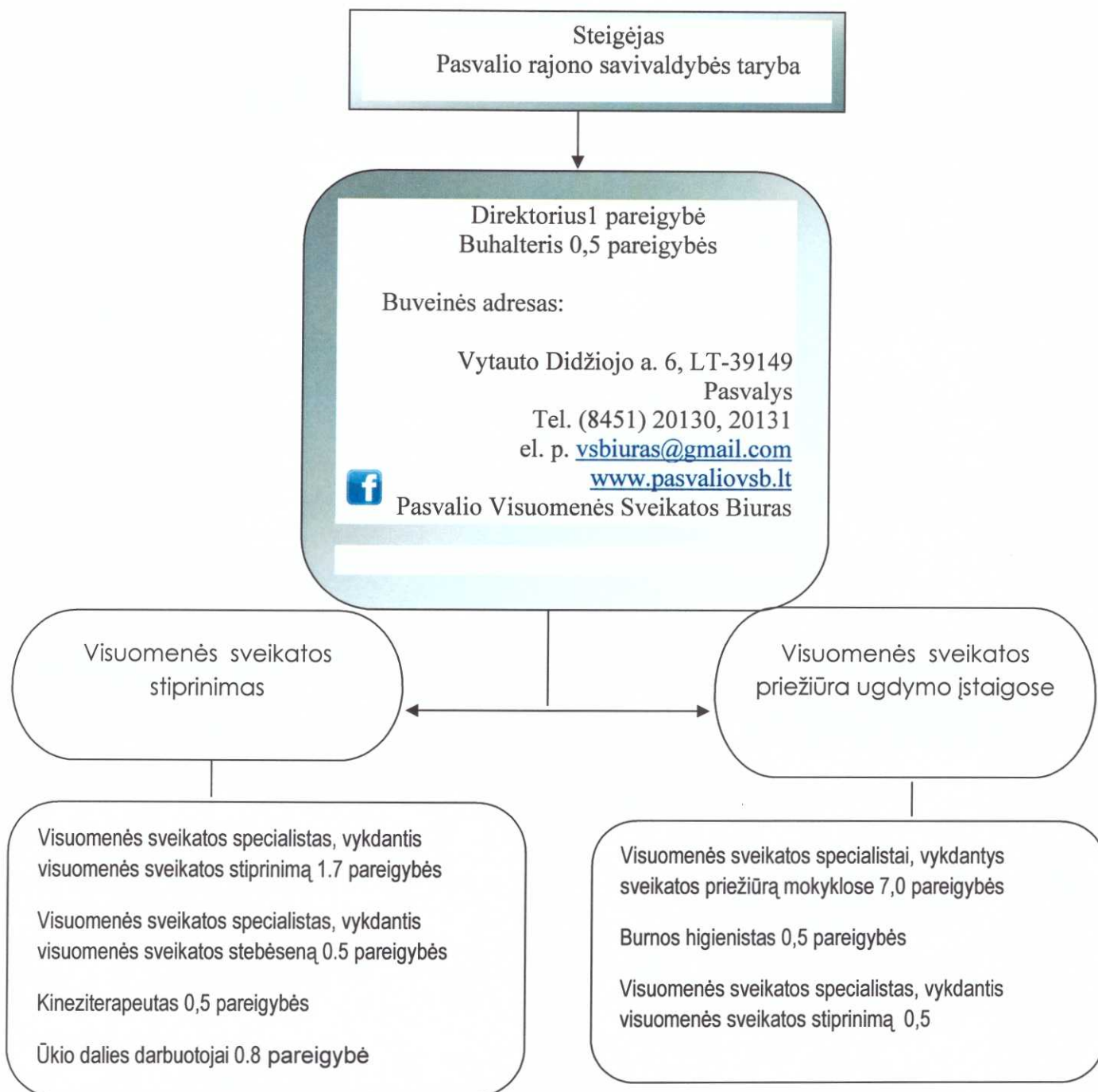
Licencijuojama veikla. 2020 metais privalomasis higienos įgūdžių mokymas suteiktas 332 asmenims; privalomasis pirmosios pagalbos mokymas 2020 metais suteiktas 971 asmeniui.

2020 metais pradėtos teikti naujos paslaugos arba vykdytos naujos veiklos: nemokamos individualios ir grupinės psichologo konsultacijos gyventojams, susidūrusiems su koronaviruso situacijos sukeltu stresu, nerimu ir kitais psichologiniais sunkumais; pradėtos teikti nuotolinės bekontaktės paslaugos: konsultacijos, pamokos, seminarai ir kt; teikta pagalba Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui, vykdant sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą: budėjimai Saločių pasienyje vykdant Lietuvos Respublikos sienos apsaugos medicininę – karantininę kontrolę dėl COVID-19 ligos; buvo vykdomi COVID-19 atvejų epidemiologiniai tyrimai; pradėta įgyvendinti Sveikatą stiprinančių mokyklų priemonė "Aktyvi mokykla";

Problemos. Dėl karantino apribojimų atšaukta arba negalėjo įvykti daugybė planuotų renginių.

Iššūkiai. Pagalbos organizavimas Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui vykdant sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą dėl COVID-19 ligos. Didžiulė darbuotojų emocinė perkrova dirbant Saločių sienos kirtimo punkte 2020 metų pavasarį. Nuotolinių renginių, bekontaktė individualių konsultacijų organizavimas, neformaliojo švietimo vykdymas ugdymo įstaigose, ieškojimas sveikatos žinių perteikimo patrauklių metodų ir karantino laikmečio aktualių temų išgryninimas bei daug kitų karantino iššūkių.

Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro struktūros schema

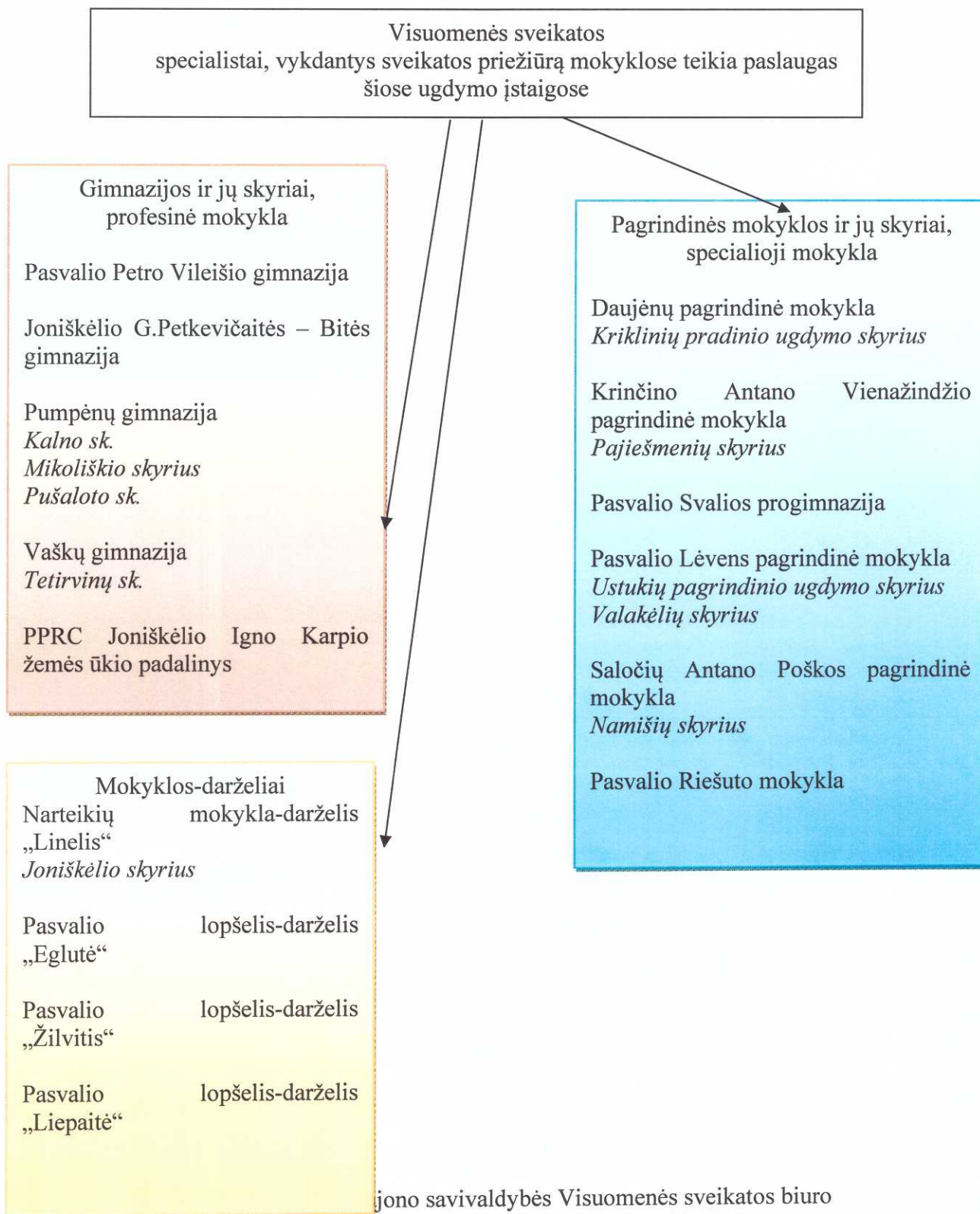

Pasvalio r. savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. T1-26 patvirtintas didžiausias leistinas pareigybių (etatų) skaičius – 13.

Pasvalio rajono savivaldybėje visuomenės sveikatos specialisto pareigybei, išskyrus mokyklose dirbančių specialistų, priskiriama 6000 – 9000 gyventojų.

2020 metais 8 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai vykdė sveikatos priežiūrą Pasvalio rajono ugdymo įstaigose. Vienas specialistas aptarnavo 740 (2018 metais buvo 870, nuo 2019 metų 740) mokinių, ugdomų pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, miesto gyvenamosiose vietovėse arba 360 (2018 metais buvo 420, o nuo 2019

metų 360) mokinių kaimo gyvenamosiose vietovėse. Vienas visuomenės sveikatos priežiūros specialistas vidutiniškai aptarnauja po 2-3 mokyklas. Viena diena per savaitę skirta išvykoms į rajono mokyklas: mažosios m-klos lankomos 1 kartą per mėn., didesnės kaimo mokyklos - 2 ir daugiau kartų per mėn.

Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro pareigybių sąrašas 2020 m. gruodžio mėn.

Eil. Nr.	Pareigybės	Pareigybių skaičius	Laisvos pareigybės	Tarnybinio atlyginimo koeficientas
1.	Direktorius	1		8,3
2.	Buhalteris	0,5		5,73
3.	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stebėseną	0,5		5,54
4.	Kineziterapeutas	0,5	0,2	5,49
5.	Burnos higienistas	0,5	0,5	5,49
6.	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stiprinimą	1,5		5,54
7.	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos stiprinimą	0,7		5,63
8.	Visuomenės sveikatos specialistas, vykdamas visuomenės sveikatos priežiūrą mokyklose	7,0	0,5	4,95
9.	Video seminarų (vebinarų) filmuotojas (projektinė veikla)			Valandinis įkainis 10 eur.
10.	Vairuotojas-ūkvedys	0,5	0,2	4,0
11	Valytojas	0,3		MMA
	Iš viso	13	1,4	x

Pasvalio r. sav. Visuomenės sveikatos biuro finansavimas 2020 metais

Eil. Nr.	Finansavimo šaltiniai	Suma tūkst. Eur. 2020 m.	Suma tūkst. Eur. 2019 m.
1	Savivaldybės biudžetas	0	6,4
2	Valstybės biudžetas	243,3	227,7
3	Finansavimas iš PSDF	0	0
4	Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšos	1,2	6,7
5	Projektas „Sveikos gyvensenos skatinimas Pasvalio rajone“	7,4	47,4
6	Surinktos lėšos už suteiktas paslaugas	8,5	8,2
7	0,2 proc. gyventojų pajamų mokesčio parama	0,2	0,1
	Iš viso	260,6	296,5

Visuomenės sveikatos priežiūros funkcijoms vykdyti 2020 metais buvo naudojamos Valstybės biudžeto lėšos. Buvo įsisavinta specialioji tikslinė dotacija, 243,3 tūkst. Eur, valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms finansuoti. 2020 m. Papildomai buvo gautas 11922 Eur. finansavimas pagal COVID-19 priemonę, skirtą nemokamai psichologo konsultacijai gauti gyventojams, susidūrusiems su koronaviruso situacijos sukeltu stresu, nerimu ir kitais psichologiniais sunkumais. Valstybinių (Valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo vertinimo kriterijų ataskaita pateikta priede Nr. 1.

Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro lėšų panaudojimo ataskaita per 2020 m.

Eil. Nr	Išlaidų pavadinimas	Gauti		Savivaldybės biudžetas (Specialioji programa)	Valstybės biudžetas	Priklausomybės kriterijai	Pasvalio rajono savivaldybės 2018 – 2020 metų savivaldybės sveikatos 2020 m. priemonių planas	Pasvalio rajono visuomenės sveikatos stebėsenos programos ataskaitų rekomendacijų įgyvendinimo 2020 m. priemonių planas	Projektas „Sveikos gyvensenos skatinimas Pasvalio rajone“
		asignavimai, iš viso tūkst. Eur	153,8						
1	Darbo užmokestis	155,8	0,8	153,8					1,2
2	Soc. draudimas	2,5		2,4					0,1
3	Mitybos išlaidos	0,3	0,2	0,1					
3	Medikamentai	3,2	0,3	2,9					
4	Spaudiniai	0,3		0,3					
5	Komunalinės paslaugos	2,4	0,1	2,3					
6	Ryšių paslaugos	1,2	0,1	1,1					
7	Kitos prekės	1,2	0,3	0,9					
8	Komandiruotės	0,2		0,2					
9	Transporto išlaikymas	3,0	0,4	2,6					
10	Kvalifikacijos kėlimas	0,6	0,1	0,5					
11	Kitų prekių ir paslaugų įsigijimas	90,1	4,1	74,2					10,6
12	Darbdavių socialinė parama pinigais	2,0		2,0					
13	Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas	2,1	2,1						
	Iš viso:	264,9	8,5	243,3					11,9

Pasvalio r. sav. Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo 2020 m. 12 mėn. ataskaita

LR SAM strateginio veiklos plano priemonės pavadinimas / visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos pavadinimas	Veiklos kryptys	Veiklos vertinimo kriterijai	Kriterijaus mato vienetas	Vertinimo kriterijų reikšmės			Paiškinimai (nurodomos priežastys, kodėl nepasiektos arba viršytos veiklos vertinimo kriterijų reikšmės skiriasi daugiau kaip 10 proc.)
				Planas (12 mėn.)	Įvykdymas	Įvykdymo procentas	
1	2	3	4	5	6	7	8
I PRIORITETAS. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas							
Sukurti ankstyvojo savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos savižudybės grėsmę patiriantiems asmenims teikimo sistemą (01-01-05)	1. Ankstyvosios intervencijos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviąsias medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas	1.1. Asmenų, baigusių programą, dalis	proc.	80%	0%	0%	Šią veiklą rajone vykdo Pasvalio r. sav. švietimo pagalbos tarnyba, kuri informavo, kad programos dalyvaujantiems jaunuoliams reikalingas kontaktas, nuolatinė kontrolė, nuoseklus užsiėmimų lankymas, o dėl karantino to nebuvo galima užtikrinti.
	2. Priklausomybių konsultantų paslaugų teikimo savivaldybėse organizavimas	2.1. Apsilankymų pas priklausomybės konsultantą skaičius	vnt.	150	290	193%	Kriterijus viršytas dėl išaugusio paslaugų poreikio
		2.2. Priklausomybių konsultavimo paslaugų teikimo savivaldybėje trukmė valandomis per savaitę	val./sav.	5 val./sav.	8 val./sav.	160%	Kriterijus viršytas dėl išaugusio paslaugų poreikio
		2.3. Asmenų, gavusių priklausomybių konsultavimo paslaugas, skaičius	vnt.	65	116	178%	Kriterijus viršytas dėl išaugusio paslaugų poreikio
	3. Psichikos sveikatos kompetencijų didinimas įmonių darbuotojams	3.1. Įmonių kuriose įvykdyti psichikos sveikatos stiprinimui skirti mokymai, skaičius	vnt.	2	2	100%	
		3.2. Dalyvavusių darbuotojų psichikos sveikatos stiprinimo mokymuose skaičius	vnt.	24	48	200%	Netiksliai suplanuota

		3.3. Darbuotojų, dalyvavusių mokymuose, žinių psichikos sveikatos srityje gerėjimas	proc.	<u>70%</u>	<u>85%</u>	<u>121%</u>	Netiksčiai suplanuota
	4. Mokyklų bendruomenės gebėjimų, psichikos sveikatos srityje stiprinimas - mokymų / supervizių organizavimas mokyklos bendruomenių komandoms	4.1. Mokyklų, kuriose įgyvendinta priemonė, dalis	proc.	<u>25%</u>	<u>25%</u>	<u>100%</u>	
		4.2. Dalyvių mokymo turinio aktualumo ir naudingumo vertinimas	proc.	<u>70%</u>	<u>90%</u>	<u>129%</u>	Netiksčiai suplanuota
		4.3. Mokymuose dalyvavusių mokyklų darbuotojų skaičius (vnt.)	vnt.	<u>22</u>	<u>24</u>	<u>109%</u>	
II PRIORITETAS. Sveikos mitybos įgūdžių formavimas ir fizinio aktyvumo skatinimas							
Pleioti sveiką gyvenimą ir stiprinti mokinių sveikatos įgūdžius ugdyti mokymuose (01-01-04) / funkcija - mokinių visuomenės sveikatos priežiūra	5. Sveikos mitybos organizavimo tobulinimas ir maisto švaistymo mažinimas	5.1. Mokyklos, įgyvendinusios rekomendacijas (priemonės) dėl švediško stalo principo diegimo, mažinant maisto švaistymą	naujai įgyvendintųjų skaičius (vnt.)	<u>1/16(Op/1d.)</u>	<u>1/16(Op/1d.)</u>	<u>100%</u>	
		iš viso įgyvendintųjų proc.	<u>12.5 (Op/2d)</u>	<u>12.5 (Op/2d)</u>	<u>100%</u>		
	6. Sveikatą stiprinančių mokyklų plėtra / priemonės "Aktyvi mokykla" įgyvendinančių mokyklų plėtra	6.1. Naujai įsijungusių į Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą mokyklų skaičius	vnt.	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>100%</u>	
		6.2. Sveikatą stiprinančių mokyklų tinkle dalyvujančių mokyklų skaičius	vnt.	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>125%</u>	Netiksčiai suplanuota
		6.3. Naujai įsijungusių į „Aktyvi mokykla“ tinklą mokyklų skaičius	vnt.	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>100%</u>	
	7. Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobiniams medžiagoms didinimas	7.1. Mokinių, dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, dalis	proc.	<u>400</u>	<u>193</u>	<u>48%</u>	Dėl moksteivių nuotolinio mokymosi
		7.2. Mokinių dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, žinių gerėjimas	proc.	<u>70%</u>	<u>80%</u>	<u>109%</u>	
	8. Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas mokyklose	8.1. Užsiėmimuose dalyvavusių asmenų skaičius	vnt.	<u>400</u>	<u>383</u>	<u>96%</u>	
		9.1. Sveikos mitybos grupinių užsiėmimų skaičius	vnt.	<u>4</u>	<u>13</u>	<u>325%</u>	Netiksčiai suplanuota
	Stiprinti sveikos	9. Gyventojų sveikos mitybos įgūdžių					

gyvensenos įgūdžius bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse (01-01-07) / funkcija – visuomenės sveikatos stiprinimas	formavimas, daržovių vartojimo skatinimas	9.2. Bendras sveikos mitybos grupiniuose užsiėmimuose dalyvavusių asmenų skaičius	vnt.	<u>160</u>	<u>200</u>	<u>125%</u>	Netiksliai suplanuota
		9.3. Gyventojų sveikos mitybos žinių gerėjimas	proc.	<u>65%</u>	<u>60%</u>	<u>92%</u>	
		9.4. Sveikatai palankesnių, „Rakto skylutės“ simboliu pažymėtų, maisto produktų skaičius	vnt.	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>100%</u>	
	10. Traumų ir sužalojimų prevencijos skatinimas bendruomenėse	10.1. Užsiėmimuose dalyvavusių asmenų skaičius	vnt.	<u>85</u>	<u>212</u>	<u>249%</u>	Didesnis paslaugų poreikis, nei buvo planuota.
	11. Gyventojų fizinio aktyvumo skatinimas	11.1. Reguliariuose grupiniuose užsiėmimuose dalyvavusių 18-64 m. amžiaus asmenų skaičius	vnt.	<u>670</u>	<u>810</u>	<u>121%</u>	Netiksliai suplanuota
		11.2. Reguliarių praktinių grupinių užsiėmimų skaičius	vnt.	<u>80</u>	<u>63</u>	<u>79%</u>	Sutrukdė karantinas
		11.3. Gyventojų fizinio aktyvumo žinių gerėjimas	proc.	<u>60%</u>	<u>60%</u>	<u>100%</u>	
	12. Vyresnio amžiaus žmonių (65+) fizinio aktyvumo skatinimas	12.1. Reguliariuose grupiniuose užsiėmimuose dalyvavusių 65 metų amžiaus ir vyresnių asmenų skaičius	vnt.	<u>180</u>	<u>160</u>	<u>89%</u>	Sutrukdė karantinas
	13. Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas ir šių ligų prevencija	13.1. Asmenų, baigusią sveikatos stiprinimo programą, skaičius	vnt.	<u>20</u>	<u>18</u>	<u>90%</u>	
	14. Supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas	14.1. Asmenų, dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, skirtuose didinti jų supratimą apie mikroorganizmų atsparumo antimikrobinėms medžiagomis problemą, skaičius (išskyrus tikslinę grupę - mokinius, nurodytą 7.1. p.)	vnt.	<u>80</u>	<u>95</u>	<u>119%</u>	Netiksliai suplanuota
		14.2. Asmenų, dalyvavusių grupiniuose užsiėmimuose, žinių gerėjimas	proc.	<u>65%</u>	<u>59%</u>	<u>91%</u>	

15. Burros higienos užsiėmimų organizavimas tiksline grupėse	15.1. Mokinių, dalyvavusių burros higienos grupiniuose užsiėmimuose, dalis	proc.	26%	52%	200%	Netiksliai suplanuota
	15.2. Asmenų, dalyvavusių burros higienos grupiniuose užsiėmimuose, skaičius (Išskyrus tiksline grupė - mokinius, nurodytą 15.1 p.)	vnt.	27	55	204%	Netiksliai suplanuota
16. Penktų, septintų ir devintų (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvenamosios vietos	16.1. Ataskaitos parengimas	vnt.	6	1	17%	Netiksliai suplanuota
17. Visuomenės raštingumo didinimas nėštumo krizių apžinimo valdymo ir įveikos klausimais	17.1 Informavimo veiksmų skaičius	vnt.	-	8	-	Rodiklis nebuvo suplanuotas
III PRIORITETAS. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų administracinių gebėjimų stiprinimas						
Plėtoti sveiką gyvenamąją ir stiprinti mokinių sveikatos igūdžius ugdymo įstaigose	18. Visuomenės sveikatos specialistų, dirbančių mokykloje, kvalifikacijos kėlimas	18.1. Apmokytų savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistų skaičius	vnt.	4	4	100%
			proc.	57%	57%	100%
Stiprinti visuomenės sveikatos gyvenamosios igūdžius bendruomenėse bei vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse	19. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų, kvalifikacijos kėlimas	19.1. Apmokytų savivaldybės visuomenės sveikatos biuro darbuotojų skaičius	vnt.	7	7	100%
			proc.	70%	70%	100%
IV PRIORITETAS. Savivaldybės visuomenės sveikatos biurų veiklos viešinimas						
Plėtoti sveiką gyvenamąją ir stiprinti mokinių sveikatos	20. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro mokinių visuomenės sveikatos viešinimas	20.1. Informavimo veiksmų skaičius	vnt.	320	341	107%

įgūdžius ugdyti istaigose	21. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos stiprinimo veiklos viešinimas	21.1. Informavimo veiksmų skaičius	vnt.	1300	7648	588%	Netiksliai suplanuota
INFORMACIJA apie savivalybės VSB dalyvavimą COVID-19 (koronaviruso infekcijos) valdymo priemonių įgyvendinime (LR sveikatos apsaugos ministro - valstybės lygio ekstremalios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020-03-16 sprendimo Nr. V-380 1.2 p.)							
Darbas Saločių sienos kirtimo punkte vykdamas Lietuvos Respublikos sienos apsaugos medicininę – karantininę kontrolę dėl COVID-19 ligos nuo 2020 kovo 30 d. iki 2020 m. birželio 16 dienos. Taip pat epidemiologinių tyrimų vykdymas nuo 2020 m. lapkričio mėnesio iki 2020 m. gruodžio 31 d.							

Visuomenės sveikatos priežiūra

Pasvalio rajono savivaldybėje Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas įgyvendina Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras. Biuras vykdo valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną. Organizuoja visuomenės sveikatos stiprinimą bendruomenėje, vykdo užkrečiamųjų ligų ir neinfekcinių ligų ir traumų profilaktiką, įgyvendina valstybines visuomenės sveikatos strategijas ir programas, vykdo vaikų ir jaunimo visuomenės sveikatos priežiūrą, teikia privalomojo sveikatos mokymo paslaugas.

Sveikatos priežiūra ugdymo įstaigose. 2020 m. Pasvalio rajono savivaldybės ugdymo įstaigose sveikatos priežiūrą vykdė 8 visuomenės sveikatos priežiūros specialistai, kurie teikė visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas įvairaus amžiaus vaikams ir jaunimui, jų tėvams, globėjams, seneliams, pedagogams, visai mokyklos bendruomenei. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistai dirbo pagal parengtą 2020 metų sveikatos ugdymo ir mokymo veiklos planą, patvirtintą Visuomenės sveikatos biuro direktoriaus 2020 m. sausio mėn. 25 d. įsakymu Nr. VO-1.

1 lentelė

Sveikatos priežiūra Pasvalio rajono ugdymo įstaigose 2020 m.

Metai	Mokinių skaičius	Užregistruota mokinių apsilankymų pas sveikatos priežiūros specialistą mokykloje	Apsilankymų pasiskirstymas pagal priežastį		Sveikatinimo veikla		
			pirmoji pagalba	konsultacijos kita	vykdyta programų	organizuota renginių	renginiuose dalyvavusių mokinių
2020	3459	1512	147	1365	9	310	5256

Pasvalio r. Pumpėnų gimnazijoje ir Pasvalio Riešuto mokykloje įgyvendinti 3 mėnesių (40 val.) mokyklų bendruomenės gebėjimų visuomenės psichikos sveikatos srityje stiprinimo mokymai. Juos vedė gebėjimų stiprinimo komanda: psichologė Milda Kerpiškienė ir socialinė pedagogė Daiva Dūdienė. Iš viso mokymuose dalyvavusių asmenų 24, pateiktų rekomendacijų 48.

Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro organizuotos mankštos „Zumba ritmu, programos „Forumo teatras“ paskaitos: „Noriu būti sveikas“, „Vanduo ir asmens higiena“ socialinės atskirties mažinimui skirtoje vaikų ir jaunimo stovykloje „Pažinkime vieni kitus“, vaikų vasaros stovykloje Kiemėnuose „Pašėlusi vasara“, Daujėnų Švč. Jėzaus vardo parapijos vaikų dienos centre „Kartu“.

Organizuoti trys renginiai tęstinio projekto vaikams ir jaunimui 14-29 metų paplūdimio tinklinio turnyro Mero taurei laimėti.

Pasvalio dienos centro vaikams organizuota paskaita ir žygis į Pasvalio parką su šiaurietiškomis lazdomis – Europos judumo savaitei „Judumas be jokios taršos“.

Tarptautinei vaikų gynimo dienai paminėti vyko praktiniai užsiėmimai Pasvalio šv. Jono krikštytojo parapijos vaikų dienos centro vaikams, zumba mankšta.

Vaikų globėjų dienai paminėti organizuotas žygis pėsčiomis į Balsių malūną, pirmosios pagalbos paskaita, aktyvi zumba mankšta su trenere Gabriele Burlinge.

Organizuoti du psichoterapeuto Vaido Arvasevičiaus seminarai Pasvalio Lėvens pagrindinėje mokykloje „Emocinio raštingumo ugdymas(is) sveikam ir sėkmingam gyvenimui“, skirti pedagogams ir tėvams (111 dalyvių).

Pasvalio rajono mokyklose buvo organizuoti lytiškumo užsiėmimų ciklai paaugliams, jų tėvams apie ribas ir privatumą, tarpasmeninius santykius, kuriuos vedė psichologės Lina Januškevičiūtė, Akvilė Giniotaitė bei Jaunimo lytiškumo ugdymo ir rengimo šeimai programos "Pažink save" psichologai.

Visuomenės sveikatos stiprinimas. Biuro vykdyta visuomenės sveikatos stiprinimo veikla 2015–2020 metus pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė

Visuomenės sveikatos biuro vykdyta visuomenės sveikatos stiprinimo veikla
2015–2020 m.

	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.
Organizuota sveikatinimo renginių	371	490	469	421	758	279
Sveikatinimo renginių dalyvių skaičius	11 010	15 019	15 548	7826	9 782	5965
Individualių konsultacijų skaičius						704
Publikacijos spaudoje ir internete	803	448	421	367	451	610
Parengti informaciniai standai, skelbimai	267	310	157	97	264	1784

Intensyviai teikta pagalba Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui, vykdam sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą: 24 budėjimai pamainomis po 8 val. Saločių pasienyje vykdam Lietuvos Respublikos sienos apsaugos medicininę – karantininę kontrolę dėl COVID-19 ligos, sienos kirtimo punkte, bei nuo 2020 m. lapkričio iki gruodžio 31 d. vykdyti COVID-19 atvejų epidemiologiniai tyrimai.

Pasvalio r. sav. Visuomenės sveikatos biuras kartu su partneriais įgyvendino Pasvalio rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų)

vartojimo mažinimo ir prevencijos 2020–2022 metų programos 2020 m. priemonių planą, Pasvalio rajono savižudybių prevencijos 2018–2020 metų programą. Organizavo „Rotary International“, Globalios dotacijos projekto „Savižudybių prevencijos modelis ir jo taikymas Lietuvos savivaldybėse“ mokymus - supervizijas specialistams. Organizuoti 3 mokymai – 54 dalyviai.

Organizuota 20 pirmos pagalbos mokymų, kuriuose dalyvavo – 332 dalyviai, 57 privalomieji higienos įgūdžių mokymai, kuriuose dalyvavo 971 dalyvis.

Įgyvendinta „Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto“ rizikos grupės asmenų sveikatos stiprinimo programa. Ją baigė – 18 asmenų. 2020 m. vyko su fizine veikla susieti renginiai (104 renginiai – 2081 dalyvis).

Gyventojai, susidūrę su koronaviruso (COVID-19) situacijos sukeltu stresu, nerimu ir kitais psichologiniais sunkumais galėjo gauti nemokamą psichologų konsultaciją: 45-iesiems asmenims pravestos 179 individualios konsultacijos, o taip pat grupinės konsultacijos: „Emocijų atpažinimo ir psichologinės gerovės praktiniai užsiėmimai su psichologu“ bei teoriniai – praktiniai seminarai „Pažaboti stresą“ (11 grupių po 8 val. – 110 dalyvių).

Glaudžiai bendradarbiaujant su Pasvalio socialinių paslaugų centro padaliniu darbu su šeimomis, teiktos individualios kontaktinės bei nuotolinės priklausomybės konsultavimo paslaugos rizikingai ir žalingai alkoholi vartojantiems asmenims ir jų šeimų nariams. Konsultuota 290 asmenų. Iš jų pirminių – 116, antrinių – 174 atvejai. Konsultuota moterų – 200, moterų (amžiaus vidurkis 38–42 m.). Konsultuota vyrų – 90 (amžiaus vidurkis – 35-42 m.).

Dve jose Pasvalio rajono įstaigose: Pasvalio Krašto muziejuje bei Grūžių vaikų globos namuose įgyvendinta Darbuotojų psichikos sveikatos kompetencijų didinimo programa (40 val.), kurioje dalyvavo iš viso 48 darbuotojai. Užsiėmimus vedė profesinės sveikatos specialistas ir psichologas.

Buvo tęsiamas projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Pasvalio rajone“ įgyvendinimas. Projekto veiklose dalyvavo 98 unikalūs dalyviai. Parengti 24 internetiniai seminarai (vebinarai) fizinio aktyvumo skatinimo, regos stiprinimo, sveikos gyvensenos, pagarbos vyresniajam, tikslų išgryninimo ir kitomis jaunimui bei suaugusiems skirtomis temomis.

Organizuotos keturios aktyvios sveikatinimo išvykos-šiaurietiškojo ėjimo žygiai: sausio 27 d. Nemenčinėje pusiaužiemio žygis „Pažadink barsuką“, kovo 11-ąją Kudirkos Naumiestyje žygis „Pasienio miesteliai“ pažymint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo trisdešimtmetį, liepos 24 d. šiaurietiškojo ėjimo žygis po Žagarės regioninį parką ir Mūšos Tyrelio pažintiniu taku, rugsėjo 26-27 d. Pasaulinei širdies dienai paminėti pėsčiųjų žygis maršrutu Klaipėda – Juodkrantė – Nida. Be to, lapkričio mėnesį organizuotas didelio aktyvumo sulaukęs žingsnių skaičiavimo konkursas „Rudens takais“.

Bendradarbiaujant su Pasvalio rajono sav. Socialiniais partneriais ir bendruomenėmis organizuotos aktyvios veiklos: raumenų tempimo ir kvėpavimo treniruotės Namišiuose, Pušalote ir Pumpėnuose, funkcinės aerobikos treniruotės Joniškėlyje, bodyflex treniruotės Pušalote ir Joniškėlyje, mankštos šokant Valakėliuose, stuburo ir sąnarių ligų prevencijai skirtos mankštos Narteikiuose ir Tetirvinuose, bodyflex treniruotės Raubonyse neįvyko dėl karantino apribojimų. Be to įvyko 14 meno terapinių ir kt. pobūdžio grupių užsiėmimų psichiatrijos dienos stacionare ir Socialinių paslaugų centre. Iš viso 23 tęstinės veiklos.

Visuomenės sveikatos stebėseną:

Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaita už 2019 metus, pristatyta Savivaldybės tarybai ir patvirtinta 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-240 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos 2019 metų ataskaitos patvirtinimo“. Dėl Pasvalio rajono savivaldybės stebėsenos ataskaitos rekomendacijų įgyvendinimo buvo parengtas stebėsenos rekomendacijų įgyvendinimo veiklos planas, kuris buvo įgyvendinamas bendromis visų Pasvalio rajono įstaigų, organizacijų ir bendruomenių pastangomis.

Biuras bendradarbiaudamas kartu su Higienos institutu kovo–gegužės mėn. atliko penktų, septintų ir devintų (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvenimo tyrimą. Tyrimo metu buvo apklausta 500 mokinių. Anketos suvestos ir pristatytos Higienos institutui. Parengta tyrimo analizė pristatyta visuomenei. Balandžio – gegužės mėnesiais biuras kartu su Higienos instituto specialistais organizavo apklausą apie psichosocialinės rizikos vertinimo Lietuvoje ypatybes. Dėl šalyje paskelbto karantino apklausos organizuotos nuotoliniu būdu. Iš viso apklaustos šešios Pasvalio rajono įstaigos, kuriose psichosocialinės rizikos vertinimas ankščiau nebuvo atliktas. Taip pat balandžio-gegužės mėnesiais organizuotas panašus tyrimas „Ergonominės rizikos vertinimo ypatybės įmonėse“. Apklausos buvo atliekamos penkiose Pasvalio rajono įstaigose. Apklausos anketos pristatytos Higienos institutui. 2020 metais buvo registruojami vaikai, įtariamai sergant užkrečiamosiomis ligomis. Duomenys apie galimus užsikrėtimo atvejus kiekvieną mėnesį buvo registruojami užkrečiamųjų ligų ataskaitoje. 2016 metais startavo vaikų sveikatos stebėsenos informacinė sistema, kurioje kaupiami, analizuojami vaikų sveikatos pažymėjimų duomenys. Suformuotos ataskaitos už 2020 metus pristatytos Pasvalio rajono ugdymo įstaigoms. Siekiant išsiaiškinti Pasvalio rajono vaikų dantų būklę, Biuras atliko Pasvalio rajono vaikų dantų būklės vertinimo analizę. Praeitų metų pabaigoje Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras bendradarbiaudamas su visuomenės sveikatos biurais atliko suaugusiųjų ir pagyvenusių Lietuvos gyventojų žinių ir nuomonės apie fizinį aktyvumą apklausą, kuri buvo nacionalinio Lietuvos suaugusių ir pagyvenusių gyventojų faktinės mitybos, mitybos ir fizinio aktyvumo įpročių bei žinių apie mitybą ir fizinį aktyvumą tyrimo dalis. Iš viso buvo įvertintos 2910 respondentų žinios (nuomonė) apie fizinį aktyvumą. Šiame tyrime buvo apklausiami ir Pasvalio r. gyventojai nuo 19-75 m. amžiaus. Tyrimo rezultatai pristatyti visuomenei.

Veiklos auditavimas

Per 2020 m. Kontrolės ir audito tarnybai atliekant 2019 m. Pasvalio rajono savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių auditą, buvo pateiktos reikalingos finansinės ataskaitos.

2020 metais pradėtos teikti naujos paslaugos arba vykdytos naujos veiklos:

- Pradėtos teikti nemokamos individualios ir grupinės psichologo konsultacijos gyventojams, susidūrusiems su koronaviruso situacijos sukeltu stresu, nerimu ir kitais psichologiniais sunkumais;

- Pradėtos teikti nuotolinės bekontaktės paslaugos: konsultacijos, pamokos, seminarai ir kt;
- Teikta pagalba Nacionaliniam visuomenės sveikatos centrui, vykdant sustiprintą užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą: budėjimai Saločių pasienyje vykdant Lietuvos Respublikos sienos apsaugos medicininę – karantininę kontrolę dėl COVID-19 ligos;
- Buvo vykdomi COVID-19 atvejų epidemiologiniai tyrimai:
- Pradėta įgyvendinti Sveikatą stiprinančių mokyklų priemonė "Aktyvi mokykla";
- Balandžio-gegužės mėnesiais bendradarbiaujant su Higienos institutu organizuotas tyrimas „Ergonominės rizikos vertinimo ypatybės įmonėse“:
- Bendradarbiaujant su Higienos institutu 2020 m. kovo–gegužės mėn. atliktas penktų, septintų ir devintų (pirmų gimnazijos) klasių mokinių gyvensenos tyrimas.
- Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centras bendradarbiaudamas su Savivaldybių visuomenės sveikatos biurais atliko suaugusiųjų ir pagyvenusių Lietuvos gyventojų žinių ir nuomonės apie fizinį aktyvumą apklausą, kuri buvo nacionalinio Lietuvos suaugusių ir pagyvenusių gyventojų faktinės mitybos, mitybos ir fizinio aktyvumo įpročių bei žinių apie mitybą ir fizinį aktyvumą tyrimo dalis. Iš viso buvo įvertintos 2910 respondentų žinios (nuomonė) apie fizinį aktyvumą. Šiame tyrime buvo apklausiami ir Pasvalio r. gyventojai nuo 19-75 m. amžiaus. Tyrimo rezultatai pristatyti visuomenei.

Licencijuojama veikla. Privalomieji sveikatos mokymai

- 2020 metais privalomasis higienos įgūdžių mokymas suteiktas 332 asmenims (2019 m. 937 asmenims, 2018 metais 1435, 2017 metais 1045 asmenims);
- Privalomasis pirmosios pagalbos mokymas 2020 metais suteiktas 971 asmeniui (2019 metais 472 asmenų, 2018 m. 716 asmenims, 2017 m. 622);

Įgyvendinti tiksliniai projektai

Biuras įgyvendino šias tikslines sveikatos stiprinimo ir profilaktikos programas ir priemones:

- Bendradarbiaujant su Pasvalio rajono savivaldybe, įgyvendintas Pasvalio rajono savižudybių prevencijos 2018-2020 m. programos įgyvendinimo priemonių planas, patvirtintas Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2018-03-21 sprendimu Nr. T1-48.
- Bendradarbiaujant su Pasvalio rajono savivaldybe įgyvendinta Pasvalio rajono savivaldybės priklausomybę sukeliančių medžiagų (narkotikų, alkoholio, tabako ir kitų) vartojimo mažinimo ir prevencijos 2020–2022 metų programa, patvirtinta Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugsėjo 30 d. sprendimu Nr. T1-185.

ES parama

- ✓ Buvo tęsiamas projekto „Sveikos gyvensenos skatinimas Pasvalio rajone“ pagal priemonę Nr. 08.4.2.-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas regioniniu lygiu“ veiklų įgyvendinimas;
- ✓ Bendradarbiaujant su Higienos institutu tęsiamos projekto Nr. NOR-LT11-SAM-01-TF-01-001 „Vaikų sveikatos stebėsenos informacinės sistemos, skirtos sėkmingam vaikų sveikatos būklės stebėjimui ir kryptingam sveikatos politikos formavimui, sukūrimas ir įgyvendinimas“ veiklos Pasvalio rajone;
- ✓ Bendradarbiaujant su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru įgyvendintas projektas Nr. 08.4.2.-ESFA-R-630 „Sveikos gyvensenos skatinimas regioniniu lygiu“, vykdant pradinio gaivinimo, defibriliacijos automatinio išoriniu defibriliatoriumi, stipraus išorinio kraujavimo stabdymo, pagalbos suteikimo užspringusiam žmogui ir kitus pirmosios pagalbos mokymus.
- ✓ Bendradarbiaujant su Psichosocialinės onkologijos asociacija buvo tęsiamas projekto „Psichosocialinė pagalba onkologiniams pacientams regionuose,, įgyvendinimas pagal 2014-2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos konkursinės paramos priemonės Nr. 08.4.2-ESFA-K-629 „Bendradarbiavimo skatinimas sveikatos netolygumų mažinimo srityje“;
- ✓ Bendradarbiaujant su Pasvalio rajono, Joniškio rajono bei Palangos miesto savivaldybėmis parengta projekto „Adaptuoto ir išplėsto jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) teikimo modelio įdiegimas Pasvalio rajono, Joniškio rajono ir Palangos savivaldybėse“ teikimui paraiška Nr. LT03-1-SAM-K01-006 pagal 2014–2021 metų Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo programos „Sveikata“ atviro kvietimo „Adaptuoto ir išplėsto jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) teikimo modelio įdiegimas“ reikalavimus.

Ataskaitą parengė:

Pasvalio rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro direktorė Vilma Jankevičienė,
tel. (8 451) 20130, el. p. vsbiuras@gmail.com